

Non-alkoholisk fedtlever: information til patienter

Hvad er non-alkoholisk fedtlever?

Non-alkoholisk (ikke-alkoholisk) fedtlever er en tilstand med for meget fedt i leveren (mere end 5%), som ofte skyldes overvægt og type 2 diabetes. Nogle mennesker har en helt uskadelig non-alkoholisk fedtlever. Det kaldes 'simpel' fedtlever. Andre udvikler betændelse som følge af deres fedtlever. Det kan efter en årrække medføre sygdommen non-alkoholisk fedtleverbetændelse, også kaldet NASH. Langvarig NASH kan medføre dannelse af arvæv og nogle få patienter udvikler skrumpelever. I meget sjældne tilfælde kan NASH medføre kræft i leveren.

Hvordan stilles diagnosen non-alkoholisk fedtleversygdom?

Den første undersøgelse er ofte en blodprøve. Blodprøven kan vise om der er påvirkede levertal*. Blodprøver kan også bruges til at undersøge om der er andre leversygdomme. Hvis blodprøven tyder på fedtlever vil lægen ofte bestille en ultralydsscanning af leveren. Det er også muligt at scanne leveren for arvæv. Det kan bl.a. gøres med en såkaldt Fibroscanner. For at få den endelige diagnose er man nødt til at foretage en leverbiopsi (vævsprøve fra leveren). Det foregår på sygehuset.

Hvordan behandles fedtleversygdom?

Livsstil: Der er en tæt sammenhæng mellem fedtleversygdom, overvægt og diabetes. Alle personer med non-alkoholisk fedtleversygdom bør vejledes i kost og motion. Vi ved at et vægttab på mere end 5% kan medføre svind af fedt og betændelse (inflammation). For at opnå mindre arvæv skal vægttabet være mere end 10% (f.eks. et vægttab på 10 kg hos en person der vejer 100 kg).

Medicin: Vi har på nuværende tidspunkt ikke noget medicin, som har en sikker dokumenteret effekt. Der findes medicin som vi mener, kan have visse gavnlige effekter, men alle præparater har kendte bivirkninger. To af de mulige behandlinger er E-vitamin og specielle former for diabetesmedicin til personer med diabetes. Der findes andre nye typer af medicin, som er under afprøvning i forsøg. Formentlig vil behandling af en eventuel diabetes have en gavnlig effekt.

Hvordan er prognosen ved fedtleversygdom?

Simpel fedtlever er en godartet tilstand som ikke påvirker prognosen. Dog skal man være opmærksom på, at det kan være et tidligt tegn til senere udvikling af svær overvægt og type 2 diabetes. NASH med betændelse og arvæv i leveren medfører en øget risiko for udvikling af alvorlig leversygdom og hjerte-karsygdom. I de fleste tilfælde kan du gå til kontrol hos din egen læge. Hvis du har tegn til NASH med arvæv kan det være nødvendigt at opfølgningen sker på hospitalet.

*Ofte måles prøven 'ALAT', der er et enzym der findes inde i levercellerne